

acies», OPou, *ThPu.*, 69, 175; l'*InuLC* cita «en la *reguarda*», Desclot, 5, 36, 57, *àrdia*, Desclot, 62; «nos teníem la *reguarda*», Pere el Cerim. (20); «lo battle qui batallave en la *reruarda*», doc. d'Argelers de 1398. «Mes la munió dels moros apar que creix / mentre es-tén sobre l'herba tan bon jaquès / --- / gran sort que la *reguarda* en sobreve / y ja afadigats sopta als agarens», MilàF (*Mort de Galind, O. Cat.*, Gili, p. 300, v. 28).

CPT.: *Capguardar-se* mall. 'fixar-se bé en una cosa' (BDLC IV, 365): «a fira me'n som anat, / mirau si l'he feta bona: / com baratada sa dona / amb un siurell, cap per cap; / i, com me som *capguardat*, / el m'han donat que no sona. / Ni tenc siurell ni tenc dona: / enganat de cap a cap!» (Moll, *Amoroses*, 119).

Guardaagulles [-dag-, 1905]. *Guardaaigna* [1868, *SLiCosta*]. *Guardaaxelles* [1868]. *Guardabanderes* [1868]. *Guardabarrera*. *Guardabosc* [Lab. 1839]: «Era en Blay, el *guardabosc* del comte», Pons Mass. (*Trascant p. l. S.*, 19). *Guardabraç* [JoMartorell]: «Tirant lo tingué tan a prop, e soptava: tant de mortals colps, que no podia pendre la atxa, e tant com prenía del avanbraç o del *guardabraç*, tant li-n levava», «los *guardabraços* signifiquen que lo cavaller deu guardar que los homicides ne nigromàntics no facen mal ne dan a les sglésies», JoMartorell (Ag. I, 212, 102); «*guardabraços*: humeralia ferrea», Onofre Pou (*Th. Pu.*, 171).

+*Guardabolines* [*SLiCosta*, 1868]. *Guardabuc*. *Guardacabres*. *Guardacadena* [id.]; *guardacadenot*. *Guardacalor*. *Guardacantó* [1905, Bulb.]. *Guardacap* [Lab. 1839]. *Guardacares*. +*Guardacartutxos* [Lab. 1839]. *Guardacendra* (Verdaguer; ross. etc., *AlcM*): «a la llar hi ha el *guardasénrra* i la móssa» [Orbanya, 1960]. *Guardacòs* [-cors, Jaume I]; «ROBES DE VESTIR --- camisola --- *guarda cos*: interula; gipó: thorax; ---», OPou (*ThPu.*, 305). *Guardacostats*. *Guardacostes* [Lab. 1839]. +*Guardadames* [empleo a la casa real --- Lab. 1839]. *Guardany* no és sols men. (*AlcM*), sinó també val., però allà és un terme de l'Albufera que significa «cada una de les motes posades al costat de les séquies i marjals perquè l'aigua no es desbordi, causant danys»: figura moltes vegades en la llista de partides de 1965 que em facilità Fermí Cortés per al terme de Sueca (n.º 34, 35, 37 etc.). Avui, però, se sent *guardarany*, i també ho apliquen allà i al Perelló a diverses séquies escorredores, protegides per aqueixes motes (camí dels Sants de la Pedra; *Guardarany del Sisteró* etc.).

Guardaespatlles (cf. *guardar les espatlles*, V. la cita de Narcís Oller supra). *Guardafalda*. *Guardafang*. *Guardafoc* [1868]. *Guardafred* [DBal.]. *Guardafrens*. *Guardafum* [1868] o *-fums*. *Guardafusell*. *Guardainfant* [S. xv, mal traduït *AlcM*; bona trad. *DAg. i AlcM*, § 1]. *Guardajoies* [Lab. 1839]. *Guardallances*. *Guardalloms*. El *guarda-jurat* 'el qui guarda les colletes' (Cardós i Vall Ferrera, i també se sent per Val. i a molts llocs). *Guardamà* [*AlcM*] «espècie de mig quant de cuiró amb què es protegeix el palmell de la mà quan s'ha de cosir amb les gruixudes agulles de

bord», Sant Pol de Mar [1929]. *Guardamagatzemi*. *Guardamaterials* [1868]. *Guardamés*. *Guardamenes*. *Guardamenjar*. *Guardamobles*. *Guardamosos*. *Guardaobencs*. *Guardapemus*. *Guardapisa*. *Guardapitera*. *Guardapits* mall. [Arx. Ll. Salvador, p. 34] 'armilla amb dos becs' Estellencs (1964). *Guardapols* [1367]: «semblantment és avengut que en la punta del *guardapols* del dit retaulé sia pintat lo senyal reyal de la Corona d'Aragó», 1443, contracte dels Consellers amb el pintor Lluís Dalmau per a la seva obra famosa (Caretà, *Barbr.*, p. 194; blasmant amb raó la forma *-polvo*, que és la de Lab. 1839). *Guardapunys*. *Guarda-roba* [1330] «*guardaroba*: vestiarium», «lo *guardaroba*: vestiplicus», OPou (*ThPu.*, 314, 160). *Guarda-rodes* [1839]. *Guarda-serrells*. *Guarda-segells*. *Guarda-sol*. *Guardatemps* (?), Fontserè, add. al *DOrt*. *Guardatermes* [1905, Bulbena]; en el domini ross. ho substitueixen per *guardaterra* (La Guingueta, Tuïr, 1959-60). *Guardavela*. *Guardavent*. *Guardaventres*. *Guardavinyes*. *Guàrdia-civil*.

1 No en tots els llocs dits *La Guàrdia* devia haver-hi guarnició, en part els devia venir d'una mera talaia, que s'hi feia habitualment, i que podia ser de molt pocs o d'un sol home. Des de 'lloc d'una talaia' es devia passar de vegades a significar merament 'pujol', com passa en oc. ant. amb *garda*, que té tal sentit sovint en *Flamenca* i en el *Jaufré*: «can ac un gran briu anat, / vi una *garda* denant sé / e, sus, un arbre ---», v. 1353; i més enllà al mateix pujol se li dóna el nom d'*angarda* ANTE-WARDJA (v. 1619). — 2 «--- E veus ací tres manaments que *resguarden* vés Déu; après hi ha altres tres manaments que *resguarden* al proïsme, lo primer: 'Honraràs pare e mare' --- Los altres tres *resguarden* a tu mateix, lo primer: 'No faràs fornicació' --- E los tres primers *resguarden* a Déu», StVicentF (*Serm.* I, 237.1). — 3 *Rereguarda* dissimilat: «Los 2 milia sirvents romanents departí-ls en 4 o en 5 locs, en *reeguardes*», a. 1325 (Finke, *Acta Ar.* III, 480); i contret: «Que'l rey de Castella --- hagués la davantera, e lo rey de Navarra la segona schala, e lo rey d'Aragó En Pere fos en la *reguarda*», Desclot (Batalla de Las Navas, 1212, ed. Corol., 38); «la *retraguardia*: postrema acies», OPou (*ThPu.*, 175); *retraguarda* a. 1640 en els *Preludis Mil.*, de Moradell (Caretà, *Barbr.*, s. v.).

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *guard*, *guarda*, *guardador*, *guardament*, *guardant*, *guardança*, *guardajar*, *guardador*, *guardatge*, *guarderia*, *guardat*, *guardet*, *guardí*, *guàrdia*, *Guardiola*, *guardiola*, *Guàrdia*, *Guarda*, *Guarda-si-venen*, *guardià*, *guardianat*, *guardianatge*, *guardanatge*, *guardiania*, *guardianeria*, *aguardar*, a l'*aguard*, *desguardat*, *entreguardar*, *entreguard*, *entregord*, *entreguarda*, *esguardar*, *esguard*, *en esguard de*, *per esguard de*, *per esguard sia en*, *haver esguard a*, *esguardament*, *esguardador*, *esguardant*, *esguardar*, *esguardec*, *reguardar*, *reguard*, *Reguard*, *reguardós*, *Regordosa*, *resguardar*, *resguardar-se*, *resguardat*, *resguard*, *reguarda*, *reguardador*, *re-*